

UNIVERZITA KARLOVA – FAKULTA PEDAGOGICKÁ
Katedra francouzského jazyka a literatury
ODBORNÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta: Bc. Veronika VESELÁ

Název práce: *Francouzské přejímky v jazyce současných českých médií – lexikologická a sémantická analýza*

Vedoucí diplomové práce: Dr. PhDr. Renáta Listíková, MCF (Maitre de conférence)

Diplomová práce Veroniky Veselé pojednává o přítomnosti francouzských přejatých slov v soudobé češtině, o mechanismu jejich přijetí, procesu jejich zdomácnění a jejich sémantické platnosti, která se v cílovém jazyce, tedy v češtině, může od původního, často polysémantického významu, lišit. Svůj výzkum založila na excerpici několika čísel jednoho z kulinářských časopisů na českém trhu, *Gourmet*, a to mimo jiné i proto, že oblast gastronomie je jednou z domén, kde je možné očekávat zvýšený výskyt francouzských výrazů převzatých do češtiny trvale, či pouze okazionalně, což předložená rešerše také potvrdila.

V první teoretické části pojednala autorka o otázkách přejímání lexika z obecnější lingvistické perspektivy a zaměřila se především na bohatou tradici přejímání slov z cizích jazyků v češtině. Třebaže zvolené téma není nijak originální, o tom svědčí závěrečné práce i novější odborné zdroje uvedené v bibliografii, za přínos práce Veroniky Veselé lze považovat její metodologický přístup k tématu – v prvních dvou kapitolách definuje pojem přejímka z různých aspektů fungování jazyka, zdůrazňuje etapy procesu jejich adaptace a přijetí do slovní zásoby, přehledně shrnuje dosavadní výsledky lingvistického bádání v oblasti slovo tvorby a neologie, nastiňuje otázku přejímání cizích slov v češtině jako tradiční historický proces, kdy pracuje se zásadními lexikografickými zdroji, jež má český jazyk a jeho etymologie k dispozici (viz bibliografie). Výklad je doplněn příklady od nejstarších přejímek až k těm soudobým, je tedy možné si uvědomit jednak cizí původ slov, která se stala stabilní součástí české slovní zásoby, jednak sémantické posuny, k nimž u přejímek z francouzštiny, ale také např. z němčiny, během jejich asimilace došlo.

Takto pojaté téma má i didaktický potenciál, jehož autorka částečně využila a navrhla možnosti, jak se zpracovaným materiálem pracovat při výuce českého jazyka na druhém stupni ZŠ. Je škoda, že se autorka nepokusila svých poznatků využít i ve výuce francouzského jazyka a jeho slovní zásoby propojením slov běžně užívaných v češtině s jejich francouzským „originálem“. Z pedagogické zkušenosti lze totiž konstatovat, že si vzájemnou propojenost často neuvědomují ani studenti oboru francouzský jazyk.

Druhá část diplomové práce je zaměřena na konkrétní analýzu excerpovaného jazykového materiálu, jeho zařazení na časovou osu, kdy je zřejmé, že nejbohatším obdobím z pohledu francouzských přejímek v češtině bylo 19. a první polovina 20. století, i na jeho lexikálně-sémantickou analýzu. Autorka se pozastavila i u slovně druhové příslušnosti přejímek, nejčastěji se jedná o substantiva, adjektiva a slovesa, z nichž mnohá jsou již odvozena od původní jmenné přejímky, což je dalším dokladem jejich úspěšné asimilace. Kromě v českém jazyce již zdomácnělých přejímek rozlišila autorka i soudobé neologismy včetně uvedení podmínek, za nichž je možné přejaté slovo za neologismus označit. Excerpovaný materiál řazený a charakterizovaný podle předem vymezených kritérií je seřazen v Excelové tabulce a je součástí příloh v závěru práce. Tam najdeme rovněž seznam zkratk a ukázkou pracovního listu i ilustraci z jednoho čísla časopisu *Gourmet*. Diplomantka pracovala s bohatou a přehledně seřazenou bibliografií, citace a další poznámky jsou součástí poznámek pod čarou. Diplomová práce je napsaná kultivovanou češtinou bez zásadních chyb a překlepů, je přehledně členěna a opatřena i několika grafy, jež ilustrují výsledky výzkumu.

Předložená závěrečná práce splňuje požadované nároky, proto ji doporučuji k obhajobě. Při ní by diplomantka mohla pohovořit o svých osobních zkušenostech při didaktické aplikaci získaných poznatků ve výuce na ZŠ a přidat zároveň úvahu, jak s těmito poznatky pracovat ve výuce francouzštiny již na základní úrovni.